

Sylabus														
Opis przedmiotu kształcenia														
Nazwa modułu/przedmiotu	Opieka i edukacja zdrowotna w chorobach przewlekłych (choroby wewnętrzne)					Grupa szczegółowych efektów kształcenia								
						Kod grupy B				Nazwa grupy Zaawansowana praktyka pielęgniarska				
Wydział	Nauk o Zdrowiu													
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo													
Specjalności														
Poziom studiów	jednolite magisterskie ☐ * I stopnia ☐ II stopnia X III stopnia ☐ podyplomowe ☐													
Forma studiów	☐ stacjonarne X niestacjonarne													
Rok studiów	I					Semestr studiów:		X zimowy ☐ letni						
Typ przedmiotu	X obowiązkowy ☐ ograniczonego wyboru ☐ wolny wybór/ fakultatywny													
Rodzaj przedmiotu	X kierunkowy ☐ podstawowy													
Język wykładowy	X polski ☐ angielski ☐ inny													
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając ☐ na X														
Liczba godzin														
Forma kształcenia														
Jednostka realizująca przedmiot	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytorne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego-obowiązkowe (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:														
	20							60				40		
Semestr letni														
Razem w roku:														
	20							60				40		

<p>Cele kształcenia:</p> <p>C1. Pogłębienie wiedzy studenta o pielęgnowaniu pacjenta w wybranych chorobach wewnętrznych.</p> <p>C2. Kształtowanie samodzielnej i twórczej postawy studenta do rozwiązywania problemów opiekuńczych pacjenta i/lub jego rodziny.</p> <p>C3. Kształtowanie samodzielnej i twórczej postawy studenta do działań prewencyjnych i edukacyjnych wobec chorego hospitalizowanego oraz rodziny.</p> <p>C4. Przygotowanie studenta do dalszego samokształcenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogłębianie umiejętności nawiązywania kontaktu słownego z chorym w warunkach hospitalizacji; - umiejętność obserwacji, oceny objawów prawidłowego funkcjonowania narządów wewnętrznych; - umiejętność obserwacji, oceny objawów zaburzeń podstawowych funkcji organizmu; - umiejętność gromadzenia informacji o chorym w celu postawienia diagnozy i wdrożenia właściwego postępowania pielęgnacyjnego; - umiejętność przygotowania chorego do najczęściej wykonywanych badań diagnostycznych; - umiejętność formułowania diagnozy pielęgniarstwa u chorych hospitalizowanych; - umiejętność planowania działań opiekuńczych i pielęgnacyjnych; - umiejętność prowadzenia edukacji zdrowotnej wobec pacjentów hospitalizowanych; - umiejętność prowadzenia dokumentacji pielęgniarstwa; - umiejętność rozwiązywania problemów pielęgnacyjnych chorego za pośrednictwem procedur pielęgniarstwa; 				
<p>Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:</p>				
Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W 01	B.W 25	Zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego i opieki nad pacjentami z nadciśnieniem tętniczym, zaburzeniami rytmu serca, przewlekłą niewydolnością krążenia oraz nowoczesne technologie wykorzystywane w terapii i monitorowaniu pacjentów z chorobami układu krążenia;	Odpowiedź ustna, egzamin końcowy	WY, PP
W 02	B.W 26	Patomechanizm, objawy, diagnostykę i postępowanie pielęgniarstwa w przewlekłej niewydolności oddechowej;	Odpowiedź ustna, egzamin końcowy	WY, PP
W 03	B.W 27	Technikę badania spirometrycznego;	Bieżąca obserwacja nauczyciela, egzamin końcowy	WY, PP
W 04	B.W 28	Standardy specjalistycznej opieki pielęgniarstwa nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych i technikach ciągłych (Continuous Renal Replacement Therapy, CRRT)	Bieżąca obserwacja nauczyciela, egzamin końcowy	WY, PP
W 05	B.W 29	Zasady funkcjonowania stacji dializ i leczenia nerkozastępczego (ciągła	Odpowiedź ustna, egzamin końcowy	WY, PP

		ambulatoryjna dializa otrzewnowa CADO, ambulatoryjna dializa otrzewnowa ADO, hemodializa, hiperalimentacja);		
W 06	B.W 30	Przyczyny i zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz opieki nad pacjentami z niewydolnością narządową;	Odpowiedź ustna, egzamin końcowy	WY, PP
W 07	B.W 31	Zasady opieki nad pacjentem przed i po przeszczepieniu narządów;	Odpowiedź ustna, egzamin końcowy	WY, PP
W 08	B.W 32	Zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji w cukrzycy, astmie i przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc;	Odpowiedź ustna, egzamin końcowy	WY, PP
W 09	B.W 33	Patomechanizm cukrzycy, astmy i przewlekłej obturacyjnej choroby płuc oraz powikłania i zasady koordynacji działań związanych z prowadzeniem edukacji terapeutycznej;	Odpowiedź ustna, egzamin końcowy	WY, PP
U 01	B.U 27	Przygotowywać pacjenta z nadciśnieniem tętniczym, przewlekłą niewydolnością krążenia i zaburzeniami rytmu serca do samoopieki i samopielęgnacji;	bieżąca ocena nauczyciela	PP, PZ
U 02	B.U 28	Planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji przy nadciśnieniu tętniczym, w przewlekłej niewydolności krążenia i przy zaburzeniach rytmu serca;	bieżąca ocena nauczyciela	PP, PZ
U 03	B.U 29	Wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania pacjentów z chorobami układu krążenia;	bieżąca ocena nauczyciela	PP, PZ
U 04	B. U 30	Wykonywać badania spirometryczne i interpretować ich wyniki;	bieżąca ocena nauczyciela	PP, PZ
U 05	B. U 31	Sprawować specjalistyczną opiekę pielęgniarską nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych oraz technikach ciągłych (Continuous Renal Replacement Therapy, CRRT);	bieżąca ocena nauczyciela	PP, PZ

U 06	B. U 32	Planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji podczas dializy i hemodializy;	bieżąca ocena nauczyciela	PP, PZ
U 07	B. U 33	Planować i sprawować opiekę pielęgniarską nad pacjentem z niewydolnością narządową, przed i po przeszczepieniu narządów;	bieżąca ocena nauczyciela	PP, PZ
U 08	B. U 34	Wykorzystywać aktualną wiedzę w celu zapewnienia wysokiego poziomu edukacji terapeutycznej pacjentów chorych na cukrzycę, ich rodzin i opiekunów;	bieżąca ocena nauczyciela	PP, PZ
U 09	B. U 35	Planować i koordynować opiekę nad pacjentem chorym na cukrzycę;	bieżąca ocena nauczyciela	PP, PZ
U 10	B. U 36	Motywować pacjenta chorego na cukrzycę do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia;	bieżąca ocena nauczyciela	PP, PZ

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM – ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK – samokształcenie, EL- E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:

Wiedza: 5

Umiejętności: 4

Kompetencje społeczne: 3

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	80
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	120 (w tym 40h praktyki zawodowej)
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	8,5
Uwagi	

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)

Wykłady

Klinika:

1. Choroby układu oddechowego
2. Choroby układu wewnątrzwydzielniczego
3. Choroby nerek
4. Choroby układu krążenia

Pielęgniarstwo:

1. Zadania pielęgniarki wobec chorego hospitalizowanego. Standardy i procedury opieki

pielęgniarskiej.

2. Zadania pielęgniarki wobec chorego z przewlekłymi chorobami układu oddechowego
3. Rola pielęgniarki w opiece nad pacjentem z cukrzycą.
4. Rola pielęgniarki w opiece nad pacjentem z chorobami nerek.
5. Udział pielęgniarki w leczeniu niefarmakologicznym w wybranych schorzeniach, w tym edukacji i rehabilitacji chorych.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE

1. Wprowadzenie – cele, treści, metody nauczania i warunki zaliczenia zajęć praktycznych. Metody oceny stanu pacjenta, wywiad pielęgniarski, prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej. Stawianie diagnozy pielęgniarskiej.
2. Ostra i przewlekła niewydolność nerek - rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych pacjentów, udział pielęgniarki w edukacji, badaniach diagnostycznych, farmakoterapii i dietoterapii. Przygotowywanie pacjenta do samokontroli i samoopieki.
3. Cukrzyca – rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych pacjentów, udział pielęgniarki w edukacji i profilaktyce wtórnej, udział w badaniach diagnostycznych, farmakoterapii, dietoterapii. Przygotowywanie pacjenta do samokontroli i samoopieki.
4. POChP, astma oskrzelowa – rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych pacjentów, udział w prewencji chorób układu oddechowego, badaniach diagnostycznych, ocenie funkcji układu oddechowego, tlenoterapii, gimnastyce oddechowej, farmakoterapii.
5. Wybrane jednostki kardiologiczne (nadciśnienie tętnicze, choroba niedokrwienna serca, niewydolność serca, migotanie przedsionków) – sylwetka pacjenta kardiologicznego, opieka nad pacjentem, przygotowanie do samoopieki i samokontroli, dostosowanie się do zaleceń terapeutycznych, przyjmowanie leków, udział pielęgniarki/pielęgniara w leczeniu i postępowaniu diagnostycznym
6. Wybrane problemy wieku podeszłego – zespół kruchości, zaburzenia funkcji poznawczych, upadki, wielochorobowość.

PRAKTYKA ZAWODOWA:

1. Gromadzenie danych i rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych w chorobach internistycznych.
2. Formułowanie diagnozy pielęgniarskiej i planowanie opieki nad chorym.
3. Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych, udział w badaniach diagnostycznych.
4. Planowanie opieki i czynności pielęgnacyjnych zgodnie ze standardem postępowania.
5. Wdrażanie i koordynacja programów edukacyjnych, prewencyjnych.
6. Dokumentowanie działań pielęgniarskich, zgodnie z aktualnie obowiązującą procedurą postępowania i procesem pielęgnowania.
7. Współpraca z pacjentem i jego rodziną oraz zespołem terapeutycznym w celu określenia celu, zakresu i planu opieki.

Literatura podstawowa:

1. Wytyczne PTD (cukrzyca).
2. Wytyczne PTCHP, Wytyczne GOLD, Wytyczne GINA (pochp, astma)
3. Wytyczne PTK, Wytyczne ESH/ESC, Wytyczne PTNT (nadciśnienie tętnicze, niewydolność serca, choroba niedokrwienna serca, migotanie przedsionków)
4. Wytyczny KDIGO (ostra i przewlekła niewydolność nerek)
5. Brzostek T., Cegła B., Darewicz B. *Pielęgniarstwo internistyczne*. PZWL, Warszawa 2015.
6. Pączek L., Mucha K., Foronczewicz B. (red.). *Choroby wewnętrzne. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa*. PZWL, Warszawa 2004.
7. Szczeklik A., Gajewski P. (red.). *Interna Szczeklika*. Medycyna Praktyczna, Kraków 2015.

Literatura uzupełniająca i inne pomoce:

1. Cepuch G., Czaja E., Gabryś T. *Diagnozy i interwencje pielęgniarskie*. PZWL, Warszawa 2010.
2. Kokot F. *Choroby wewnętrzne. Podręcznik akademicki*. Tom I, II. PZWL, Warszawa 2004

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: komputer, rzutnik multimedialny	
Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu) Student posiada wiedzę i umiejętności nabyte w ramach studiów I stopnia.	
Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny) WYKŁADY: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obecność na wykładach, zgodna z Regulaminem Studiów. ▪ Student, który opuścił wykład bez usprawiedliwienia musi zaliczyć treści opuszczonego wykładu w formie kolokwium zaliczeniowego. W przypadku nieobecności powyżej 30% wykładów, student zobowiązany jest napisać kolokwium z całego materiału objętego wykładami	
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zaliczenie zajęć praktycznych na ocenę. ▪ Obecność na zajęciach, potwierdzona podpisem w indywidualnej karcie zaliczenia przedmiotu. ▪ Aktywny udział w zajęciach praktycznych i zaliczenie umiejętności praktycznych. ▪ Pozytywna ocena z kolokwium zaliczeniowego (5 pytań otwartych): 5 pkt. ocena bardzo dobra (5,0); 4 pkt. ocena dobra (4,0); 3 pkt. ocena dostateczna (3,0); ≤ 2 pkt. ocena niedostateczna (2,0);	
BIEŻĄCA OBSERWACJA NAUCZYCIELA: Zaliczone: Student posiada wiedzę i umiejętności, rozwiązuje zadania problemowe, wymagane czynności wykonuje zgodnie z obowiązującymi zasadami i algorytmem postępowania. W trakcie zajęć wykazuje kreatywność i zaangażowanie. Potrafi pracować samodzielnie oraz zespołowo. Wobec pacjenta przejawia empatię i poszanowanie godności osobistej. Niezaliczone: Student nie ma wiedzy i umiejętności w stopniu umożliwiającym rozwiązanie zadania problemowego. Wymagane czynności wykonuje z błędami, niezgodnie z obowiązującymi zasadami i algorytmem postępowania. W trakcie zajęć wykazuje umiarkowaną aktywność i zaangażowanie. Potrafi pracować samodzielnie oraz zespołowo Nie zawsze przejawia empatię wobec pacjenta i jego rodziny. Do egzaminu końcowego zostaje dopuszczony student, który spełnił kryteria zaliczenia wykładów i zajęć praktycznych z przedmiotu.	
Ocena:	Kryteria oceny: EGZAMIN TESTOWY – kryteria oceny test jednokrotnego wyboru, 100 pytań zamkniętych
Bardzo dobra (5,0)	93 – 100% odpowiedzi w teście końcowym
Ponad dobra (4,5)	85 – 92% odpowiedzi w teście końcowym
Dobra (4,0)	77 – 84 % odpowiedzi w teście końcowym
Dość dobra	69 – 76% odpowiedzi w teście końcowym

(3,5)	
Dostateczna (3,0)	61 – 68% odpowiedzi w teście końcowym

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Zakład Pielęgniarstwa Internistycznego
ul. K. Bartla 5, 51-618 Wrocław,
tel.: 71 784 18 24,
e-mail: wp-2.4@umed.wroc.pl

Koordynator / Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email:

Dr hab. n. o zdr. Izabella Uchmanowicz, prof. nadzw.
e-mail: izabella.uchmanowicz@umed.wroc.pl
tel.: 71 784 18 24

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

WYKŁADY:

Prof. Zbigniew Hruby
Dr Witold Dobracki
Dr n. o zdr. Magdalena Lisiak

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE:

Dr hab. n. o zdr. Izabella Uchmanowicz, prof. nadzw.
Dr hab. n. o zdr. Beata Jankowska-Polańska
Dr n. o zdr. Anna Chudiak
Dr n. o zdr. Magdalena Lisiak
Mgr Marta Wleklik
Mgr Natalia Świątoniowska

Data opracowania sylabusu

Sylabus opracował(a)

.....

.....

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

.....

Podpis Dziekana właściwego wydziału

.....